

POSTANOWIENIE

Dnia 19 sierpnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa J. M.
przeciwko W. M.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 19 sierpnia 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 24 czerwca 2021 r., sygn. akt I AGa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w spełnieniu świadczenia za czas od dnia następnego po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pełnomocnikowi pozwanej.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 czerwca 2021 r. Sąd Okręgowy w L. zasądził od pozwanej W. M. na rzecz powoda J. M. kwotę 293 831,92 zł z ustawowymi odsetkami od 25 lutego 2014 r. do 31 grudnia 2015 r. i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty; umorzył postępowanie w sprawie co do kwoty 68 626,30 zł oraz oddalił powództwo w pozostałej części. Spór dotyczył ustalenia składu i określenia wartości zbywczej majątku spółki jawnej

działającej pod firmą Zakład [...] W.- W. i J. M. spółka jawna, rozwiązanej wyrokiem Sądu Okręgowego w L. z dnia 18 października 2013 r. W wyroku tym Sąd Okręgowy przyznał W. M. prawo do przejęcia majątku spółki, zobowiązując ją do rozliczenia się z J. M. na podstawie art. 65 k.s.h. Sąd ustalił, że w ramach wkładu wspólnicy (strony) wnieśli do spółki przedsiębiorstwo stanowiące ich wspólność małżeńską - Zakład [...] W.- J. M. z siedzibą w C., obejmujące w szczególności: nazwę (firmę), produkcję, oznaczenia indywidualizujące przedsiębiorstwo, księgi handlowe, patenty, wzory użytkowe i zdobnicze, nieruchomości i ruchomości należące do przedsiębiorstwa (w tym produkty, materiały, środki trwałe i nietrwałe), zobowiązania i obciążenia związane z prowadzeniem przedsiębiorstwa - o łącznej wartości rynkowej 981 780 zł. Wkłady wspólników były równe, podobnie jak udział wspólników w zyskach spółki. Sąd dokonał ustalenia wartości przedsiębiorstwa spółki według stanu na dzień 28 grudnia 2012 r. (tj. na datę wniesienia przez W. M. powództwa o rozwiązanie spółki jawnej).

Dokonując oszacowania majątku Sąd Okręgowy oparł się na opiniach biegłych. Za przydatną uznał opinię pisemną (wraz z uzupełnieniami) biegłej sądowej z zakresu wyceny i analiz finansowych przedsiębiorstw – M. J. – H. s.c., za wyjątkiem dokonanej przez biegłą wyceny marki korporacyjnej spółki W. . Posłużył się także opinią biegłego rewidenta H. D..

Wyrok Sądu pierwszej instancji zaskarżyły apelacjami obydwie strony. Powód kwestionował oddalenie jego żądań obejmujących kwotę 351 495 zł z odsetkami, natomiast pozwana domagała się zmiany wyroku i oddalenia powództwa, podważając zasadność oddalenia jej wniosków dowodowych o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka T. W. , a także dowodu z nowej opinii biegłego z zakresu wyceny przedsiębiorstw, dysponującego umiejętnością badania bilansów.

Wyrokiem z 24 czerwca 2021 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił obydwie apelacje i orzekł o kosztach procesu. Podzielił ocenę materiału dowodowego i ustalenia faktyczne, a także wnioski prawne Sądu Okręgowego i nie stwierdził wystąpienia zarzucanych przez strony uchybień prawu procesowemu i materialnemu.

Skargę kasacyjną wniosła pozwana, opierając ją na obydwu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. Zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, wskazując art. 393³ § 1 pkt. 2 k.p.c. w zw. z art. 232 zd. 2 k.p.c. oraz art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 382 k.p.c., art. 393³ § 1 pkt.2 k.p.c. w zw. z art. 387 § 2¹ pkt 1 i 2 k.p.c. w zw. art. 391 § 1 k.p.c., art. 393³ § 1 pkt.2 k.p.c. w zw. z art. 386 § 4 k.p.c., 393³ § 1 pkt.2 k.p.c. w zw. art. 278 § 1 k.p.c. i art. 227 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., art. 393³ § 1 pkt.2 k.p.c. w zw. art. 316 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., art. 102 k.p.c. Jako naruszone przepisy prawa materialnego wskazała art. 65 k.s.h. w zw. z art. 481 § 1 i 2 k.c. w związku z art. 455 k.c. w zw. z art. 65 k.s.h. w zw. z art. 5 k.c.

Skarżąca wnioskowała o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego w . w zakresie punktu IV (w części zasądzającej od pozwanej kwotę 293 831,92 zł oraz koszty postępowania) i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania oraz orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego. Ewentualnie wystąpiła o zmianę wyroku Sądu Apelacyjnego w całości i oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów zastępstwa prawnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwanej powód wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym wg norm prawem przepisanych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Nie stanowi więc ogólnie dostępnego środka zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji celu przypisanego skardze kasacyjnej służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd

Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. przesłanki uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

Pozwana łączyła potrzebę rozpoznania jej skargi kasacyjnej z wystąpieniem przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., to znaczy z jej oczywistą zasadnością, wskazując, iż „opinia biegłej nie odnosi się do istoty sporu, czego konsekwencją jest to, że Sąd nie rozstrzyga o istocie żądania w rozpoznawanej sprawie. Zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów regulujących postępowanie dowodowe, a w szczególności podkreślenia wymaga, że dwie opinie M. J. (główna i uzupełniająca) nie spełniają kryteriów specjalistycznej ekspertyzy z uwagi na błąd rachunkowy oraz ogólnikowość i fakt, iż nie odnoszą się do istoty sporu.”

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi tylko wtedy, gdy przeciętny prawnik z samej treści skargi - bez głębszych dociekań, a jednocześnie bez wątpliwości – oceni, że przynajmniej jedna ze wskazanych w niej podstaw nie tylko jest uzasadniona, ale także świadczy jednoznacznie o wadliwości zaskarżonego orzeczenia. Skarżący, powołując się na przesłankę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien unaocznic oczywistą zasadność skargi wskazując na kwalifikowany charakter naruszenia przepisów prawa (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, niepubl.).

Brak akceptacji przez skarżącą ustaleń przyjętych przez sąd odwoławczy nie świadczy o tym, że wniesiona skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Rozpoznając skargę kasacyjną Sąd Najwyższy nie jest uprawniony ani do badania prawidłowości ustaleń faktycznych, ani do kontroli procesu oceny dowodów dokonanej przez sąd odwoławczy. Każdy zarzut skargi kasacyjnej, który ma na celu polemikę z ustaleniami faktycznymi sądu drugiej instancji, chociażby pod pozorem kwestionowania błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania określonych przepisów prawa materialnego, z uwagi na jego sprzeczność z art. 398³ § 3 kodeksu postępowania cywilnego, jest *a limine* niedopuszczalny (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC

2001, Nr 3, poz. 52 i z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, Nr 10, poz. 156).

Skarżący opiera twierdzenie o oczywistej zasadności wniesionej skargi kasacyjnej na innej niż przyjęły Sądy obu instancji ocenie dowodów, w przede wszystkim dowodu z opinii biegłej M. J.. Z wadliwą - jej zdaniem - oceną tej opinii łączy też argument o wadliwości odmowy przeprowadzenia dodatkowego dowodu z opinii innego biegłego, który powinien się odnieść do zagadnień, o których wypowiedziała się biegła M. J.. Taka argumentacja nie może jednak świadczyć o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Uznać zatem należy, iż wymieniona przez skarżącą podstawa przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzi. Okoliczności sprawy nie wskazują też, aby zachodziły inne przesłanki przedsądu wskazane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpatrzenia.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 w związku z art. 99, art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 7 i w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (jedn. tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

[as]